

□ Jeg kan sågu ikke fordrage den kælling, brummer han BWRasm90

• synge el. nynne (med dyb stemme); [NGN brummer (NGT)] □ *de udvalgte sange [er] forsynet med undertekster, så man selv kan brumme med derhjemme* BerIT90

AFL SUFF brummen sb., brummer sb., brummeri sb. RODAFL brum sb.;

SMS brummelyd

HIST fra mnty. *brummen* 'brumme'.

brumme² vb.

-r, -de, -t; ['bråmə]

sidde i fængsel (sj., uformelt) □ *Jeg har klaret skærene i 20 år og har kun været en gang inde og brumme læreb-samf.90*

HIST fra mnty. *brummen* 'sidde i fængsel', samme ord som *brumme* 'frembringe en dyb, vibrerende lyd'.

brummen sb. fk. bf.

['bråmən]

kun i udtrykket

i **brummen** i fængsel (*spøgende, uformelt*) □ *Hvis du labber ham et par flade, kommer du i brummen for vold og overfald på en mindrærig AaBran91a.*

brummer sb. fk.

-en, -e, -ne; ['bråmə]

1 person der ikke kan synge rent

□ *Alle, der har lyst til at være med (både sangere, brummere og mimere), opfordres til at komme til øve-træf i Musikrummet på lørdag medd88*

2 indretning, fx dørtelefon el. vækkeur, der udsender en brummende lyd □ *Det ringer på døren. Jeg trykker på knappen til brummeren og hører hoveddøren smække, derpå hurtige trin op ad trappen PrMSør85.*

brun adj.

-t, -e; -ere, -est; ['bru'n], i sms. ['bru'n] af en (mørk) farve som fx chokolade, kaffe og kakao · farven opstår ved blanding af gul, rød og sort □ ~ sovs, ~ konvolut, *brune pletter*, *brune øjne*, *brune krøller*, *brune nuancer*, ~ *frakke*, *brune sko* □ *Begge mændene var høje og mørke, med brune øjne og et smil som Cary Grant SøndBT89, En lille brun hest rejser sig og begynder at grasse MeMads92*

• med hud der er farvet lys brun pga. pigmentdannelse efter at have været udsat for sol el. anden ultraviolet stråling; SYN solbrændt; ANT bleg, hvid □ *brune lår*, *brune arme*, ~ *ryg*, *brune ben* □ *Om sommeren cykler hun .. rundt i kornblå kjole og har brune ben* BerIT90, *Lotte var i bikini, brun og lækker ErAmdr87b*

• (som sb.) brun farve; noget som er brunt □ *Sættet har en streng klassisk jakke i brunt til en superkort, knaldrød silkenederdel BT91, Som eyeliner bruger jeg brun FrbergBl91*

brune bøtter se →bønne

brune kager se →kage¹

brun sæbe se →sæbe¹

AFL SUFF *brune* vb., *brunlig* adj.;

SMS *brunbejdset*; *dyb-*, *gullig-*, →*havanna-*, *jord-*, *kaffe-*, *kanel-*, →*lyse-*, *mellem-*, →*mørke-*, →*nødde-*, *rust-*, →*rød-*, →*sol-*, *sommer-*, →*sortbrun*;

DIV DAN *brunøjet* adj.

HIST oldn. *brúnn*, oldeng. *brun* 'blank, skummende' (om våben).

brunalge sb. fk.

-n, -r, -rne

brun el. *brunlig* alge som fortrinsvis vokser på havbunden, og som i størrelse varierer fra mikroskopisk og op til 60 m; SYN (klassen) Phaeophyceae; ENC omfatter ca. 2.000 arter, bl.a. mange tangarter; [især i pl.] □ [*i Kattegat*] *er der igtaget en stærkt øget produktion af trådformede brunalger* BerIT90.

brunch sb. fk.

-en, -er, -erne; ['brʊns] el. ['brʊns]

formiddagsmåltid som er en kombination af morgenmad og frokost; SYN (sj.) *mokost* □ *Til den danske brunch vil jeg foreslå bacon med spejlæg ogjeller rørag, groft brød, rundstykker og andet morgenbrød, ost, skinke eller pølse* Hjemm92

HIST 1974 – fra eng. *brunch*, af *breakfast* 'morgenmad' og *lunch* 'frokost'.

brune vb.

-r, -de, -t; ['bru'nə]

1 stege mad til det bliver brunt; [NGN *bruner* NGT; alm. i præet. ptc. brugt som adj.] □ *brunede* kartofler, *brunet* smør; *let brunet* □ *Drys salt og friskkværnet peber på kødet og brun det på begge sider* BerIT90

• blive brun pga. stegning · om mad; [NGT *bruner*, *hjælpevb.*: være] □ *Steg kødet, så det bruner, men uden at smørret branker* BerIT91

2 fremkalde solbrændthed; gøre brun i huden; [NGT *bruner* NGN/NGT] □ *brunende* stråler □ *solen fra en blå, blå himmel bruner hans ryg* SeHør85, *Vil du tyvstarte med flot kulør helt uden sol, kan du bruge "Selv Tan Lotion", der bruner ensartet og naturligt* BT91

AFL til bet. 1 SUFF *bruning* sb.

bruneier sb. fk.

-en, -e, -ne; ['bru'naj']

person fra Brunei

DIV DAN *bruneisk* adj.

brunelle sb. fk.

-n, -r, -rne; [bru'nælə]

1 (bot.) 5-25 cm høj plante med parvist modstillede blade og små violette blomster samlet i toppen af stængelen; SYN almindelig brunelle, *Prunella vulgaris*; ENC slægten brunelle omfatter også den sjældne (og freddede) storblomstrede brunelle; tilhører læbeblomstfamilien

2 (zool.) = →jernspurv

HIST fra fr. *brunelle*, diminutiv af *brun* 'brun'.

brunette sb. fk.

-n, -r, -rne; [bru'nædə]

kvinde med (mørke)brunt hår og ofte også brune øjne; JF *blondine* □ *Lotte Heise og Synnøve Søe har gjort det – forvandet sig fra brunetter til blondiner* BT91

HIST fem. af fr. *brunet* 'af brun farve'.

brungul adj.

-t, -e

af en farve mellem orange og lysebrun; lys gyldenbrun □ *Det brungule rullegardin var trukket ned, og stuen lå i et søvnt, dunkelt lys* AaBran86a.

brunjernsten sb. fk.

-en; [bru'njærn'sde'n]

gulbrunt mineral som består af vandholdigt jernoxid, og som er opstået ved forvitring af andre jernholdige mineraler; SYN limonit.

brunjord sb. fk.

-en, -e, -ene

leret, rødbrun, jernholdig, frugtbar jordtype, der typisk findes i tempereret, regnfuldt klima.

brunkage sb. fk.

-n, -r, -rne

= brun →kage¹ □ *Udenfor daler sneen ned. Indenfor har en herlig duft af brunkager brædt sig over det lille hjem* Mix88

SMS *brunkagedej*.

brunkul sb. itk.

-let, -, -lene

brunt el. sort kul der bruges som brændsel, og hvis kulstofindhold og brændværdi er lavere end stenkuls, men højere end tørv; ENC indeholder 55-77 % kulstof; [uden pl.] □ *Enhver som har besøgt Prag kender den sure lugt af brunkul, måske en af de sidste byer i Europa hvor det stadig bliver brugt til opvarmning* Chili91

• stykke af dette kul □ *I Abildaa Brun- kulsleje kan man undertiden se, hvordan brunkullene blev brudt turistinfor- mation, internet 1999*

SMS *brunkulsleje*.